

BÁCSMEGYE

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

BUDAPESTEN, Teréz-körut 2.

Fiókiadóhivatalok: Zomborban: Gombos E. Berta dohánytőzsdéjében. Ujvidéken: Schäffer Péter könyvkereskedésében. Szabadkán: Braun Adolf nyomdájában. Bácsalmáson: Rosenberg A. cégnél.

Lapvezér:

LATINOVITS PÁL.

Felelős szerkesztő:

PETŐ LAJOS.

Előfizetési árak:

Egész évre 12 K. — Fél évre 6 K. — Negyed évre 3 K.
Tanítóknak, aljegyzőknek, irnokoknak, földmiveseknek és szerényebb javadalmazású hivatalnokoknak évi 8 kor., félévre 4 kor., negyedévre 2 kor.

Megjelenik minden pénteken.

Darányi Ignác — Tiszakálmánfalva diszpolgára.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, 1909. február 12.

Tiszakálmánfalva telepés község — mint már közöltük — a község diszpolgárává választotta legnagyobb jötevőjét, Darányi Ignác földmívelési minisztert, aki a község gazdasági és kulturális törekvéseit, a gazdák anyagi helyzetét szüntelenül éber figyelemmel kísérte s azokat minden rendelkezésére álló eszközzel előmozdította. Csakis az ő páratlan jóakaratu, jólelkéből fanyes intenciója tette lehetővé, hogy a nemzetiségű hullámgyűrű központjában levő maroknyi magyarság nem bukott el létfenntartási nehéz küzdelmében.

A diszpolgárságról szóló oklevelet, mely a nyomda- és rajziparnak gyönyörű alkotása, ma, folyó hó 12-én, nyújtotta át egy huszonöttagú küldöttség a miniszternek.

Darányi Ignác déli 1 órakor, hivatalos helyiségében fogadta a deputációt, melynek tagjai voltak: Városi Mihály jegyző, Szkotovits Mihály bíró, Somogyi Zoltán elkész, dr. Fenyő Zoltán orvos, dr. Kovács Árpád ügyvéd, Halbrohr Ignác, Milánovits Lajos, Nagy Pál, ifj. Wurtz András, Schur János, Frankl Dávid, Milánovits Mihály, Csernai Zoltán, Krumm János, Nagy András, Göttel Jakab, Wurtz János, idb. Wurtz András, Reichert János, Hoffmann Péter, Hartmann Miklós, Szellner János, Sós István, Czéh Jakab és Hajós Imre.

Városi Mihály jegyző, a küldöttség vezetője ezzel a beszéddel üdvözölte a minisztert:

Nagyméltóságú Miniszter Ur!

Kegyelmes Urunk!

Tiszakálmánfalva nagyközség közönsége nevében jöttünk Nagyméltóságod magas színe elé, hogy átadjuk a községi képviselőtestület egyhangulag és lelkesedéssel hozott határozatát, a honpolgári erények legszebb elismerését, a község diszpolgári oklevelét.

Tiszakálmánfalva nagyközség mint kincstári telepítvényes község iránt tanúsítva számtalan atyai jótéteményért imádtuk a képviselőtestületet arra, hogy soha nem múló hálójának ez utoljadjon kifejezést magas személye iránt. Tíz éves áldásdus földmívelésiügyi minisztersége alatt számos tanujelét adta községünk boldogulására irányuló határozatos intézkedésnek mezőgazdaságunk és állattenyésztésünk fokozatos emelésére irányuló közhasznú intézkedésének számtalan jelét érezte községünk lakossága és tudjuk jól, hogy 10 éves kormányzásával a magyar mezőgazdaságot életre ébresztette és emberséges népjóléti politikájával megmutatta, hogy a földművelő nép boldogulása az ország boldogulására vezet. A népségítés volt legfőbb célja kormányzói gondjai között mindenkor és e téren számtalan nagyjelentőségű alkotásaival találkoztunk és épen eme nagy horderejű intézkedésének tulajdonítható, hogy a szociális béke Magyarországon helyreállt.

A falusi nép jólétének szentelte minden erejét s földmívelésiügyi kormányzói intézkedései között a telepés községek erkölcsi és anyagi haladása különös gondoskodása tárgyát képezte.

A telepítések által, mely Excellenciának igazi ideálja ezer meg ezer családnak adott családi tűzhelyet.

Mindezek és még sok számtalan bölcs tettei Excellenciát a földmívelő nép valódi atyjává avatták, fogadja el tehát Excellenciát a végtelen hálánk és hű ragaszkodásunk, a legnagyobb tisztelünk, legőszintébb nagyrabecsülésünk örök tanujeléként a községi nép szeretetét tolmácsoló eme diszoklevelet.

A mindenható adjon hosszú életet, újult erőt, friss egészséget, hogy drága hazzánk újjászülésének nagy munkájában még soká, igen soká része lehessen.

Éljen dr. Darányi Ignác diszpolgárunk!
(Lelkes, hosszantartó éljenzés.)

Darányi Ignác földmívelési miniszter hálás köszönettel fogadja a kitüntető bizalmat, melyet polgártársai diszpolgárrá történt megválasztásával iránta kifejeztek. A diszpolgárságot olyan kapocsnak tekinti, melyet a község azért létesített, hogy közte és a község lakossága közt a kölcsönös szívélyes érintkezés állandóan meglegyen. Ezt a maga részéről is óhajtja és biztosítja polgártársait, hogy a község törekvéseit a jövőben is figyelemmel kíséri és jogosult érdekeiket elő fogja mozdítani. Figyelmükbe ajánlja azonban, hogy erejük növelését önmaguk is mozdítsák elő. Legyenek takarékosak, ne költsek el az egész jövedelmet, hanem abból mindég tegyenek is félre. Utal a franciaországi parasztra; ott a földmívelőnek nincs adóssága, hanem rendszeres takarékoságával tőkét gyűjt magának. Végül hazaszeretetre inti őket.

A szép beszéd, melyet megéljeneztek, mély hatást tett a deputáció tagjaira, akiket a miniszter bemutatott magának és a kiknek mindegyikével kezét fogott, majd elbeszélgetett velük.

Bucszás előtt a miniszter figyelmükbe ajánlotta a Városligetben levő Mezőgazdasági muzeumot, amelynek megtekintése végett a küldöttség nyomban ki is ment. Ott, a miniszter rendelkezése folytán, várták a tisztviselők, akik a tiszakálmánfalviakat két órán át kalauzolták.

A küldöttség, Városi jegyző vezetésével meglátogatta lapunk szerkesztőjét, Pető Lajost is.

A miniszternek átnyújtott diszoklevél szövege ez:

Mi

Tiszakálmánfalva nagyközség közönsége szívbéli örömeink kifejezése mellett adjuk tudtára

Sándor báró.

— A »Bácsmegeye« számára írta: —

Dr. Hannig Györgyné.

Sándor báró nagyot sóhajtott, midőn vagonának roncsát, az utolsó tizest odadobta a cigány tányérjába. Mily jó is lett volna most szívét is, amelyről oly sokszor hallotta, hogy szinaranyból való, zálogba csapni. Legalább még egy napig hallgathatta volna a híres Dankó játékát.

A mulatságot követő reggel belépő komornyikját e szavakkal fogadta Sándor báró:

— Öregem, nehéz az élet.

— Pedig kint oly szépen süt a nap — válaszolt a szolga az ő megszokott nyugalmával.

Sándor báró kitekintett az ablakon s a bárátságosan mosolygó napsugár egy percre elfeledteté vele nehéz gondjait, de a másik pillanatban ismét borongóssá vált arca, ami a hú öreg Iván figyelmét nem kerülte ki.

— Méltóságos uram, baj van tán?

— Bizony öreg, baj van, még pedig nagy. Üresek a zsebeim. Tanácsolj valamit, mitévő legyenek. Hű szolgám, ki oly sokszor játszadoztál velem az ősi kastély vadgesztenyefái alatt, adj valami jó eszmét.

Az öreg Iván szeméit törülgette az ősi kastély említésére, majd halkán mormogá:

— Hm, hm, a baj az baj, hát mit is tegyünk?

— Bizony nincs sok választás. Mert tudod

öregem, ha nehéz is, de szép az élet, attól tehát megválni nem akarok; két út van tehát: beállni valami irodába s napi két koronáért körmölni, vagy gazdagon nősülni.

— Báró ur, válaszsza az utóbbit. Mert bizony két koronából nem telik pezsgőre, cigányra s Upman-féle szivarokra; már pedig arról kissé nehéz lenne leszokni.

— Ha esetleg kifogytak, szolgálhatok egy párral, nálam van még belőle, amivel a báró ur jó kedvében megajándékozott — szólt az öreg szolga.

— Igazán öregem, tudod mit, kínálj meg velem.

Az öreg Iván kicammogott, majd egy dobozzal tért vissza, amelyben egymás mellett szép rendben sorakoztak gazdájának legkedvesebb szivarjai.

Sándor báró az illatos szivarok látására elmosolyodott, majd rágyújtva s tovább tárgyalt a hű szolgával.

— Tehát nősülsz, még pedig gazdagon nősülsz. Készítsd elő fekete ruhámat, de előbb kutasd át tegnapi öltözéket, hátha találasz pár elfelejtett bankót.

Hiába kutatott Iván, gazdájának zsebei üresek voltak s így ő kölcsönzött neki fiakkerre való pénzt.

Sándor báró először nagyanyját kereste fel, akinek ő szemefénye, kedvence volt, de akinek jövedelmi forrásait is bizony jól megakasztotta a kedves unoka. Ki is jelentette neki utolsó ötleterek, hogy többé nem pénzelteti őt.

— Nagymama, — kiáltá a belépő ifju — örömhirt hozok. Nősülsz, gazdagon nősülsz.

— Sanyikám, fiam, igaz ez?

— Igaz! Az utolsó száz koronát kérem most tőled, de azt is csak előlegként; csokorra, fiakkerre stb. apró kiadásra, ami a nősüléssel jár, kell a pénz.

— S választottál?

— Választottam. Talán meg fog kissé lepni. Se két, se kilenc águ koronája nincs. De annál több a pénze az apjának! X bankár leányának kezét fogom megkérni.

Szegény jó nagymama más feleségről álmodozott unokája részére, de mivel tudta, hogy e házasság az egyedüli mód, ami őt még megmenetheti, belenyugodott, sőt még az előlegként kért 100 koronát se tagadta tőle meg.

— Elegáns számozatlan fiakkerben, zsebében a nagymamától előlegezett 100 koronával hajtattott 12 órakor az Andrassy-uton levő X bankár palotájába Sándor báró. Utközben különböző gondolatok ütték egymást agyában. Maga előtt látta pár percre a multat, az ősrégi kastélyt, az »áldott lelkű méltóságos asszonyt«, ahogy anyját az egész környék hívta. Látja, amint imára kulcsolja este az ő kezét, majd megcsókolva homlokát, alató dalat dudol neki. Mióta ő elköltözött, imádkozni is elfelejtett. Látja apját is, az elegáns urat akinek szintén arany volt a szíve s akinek ajtaja sohasem volt elzárva a jóbarátok előtt, pedig sokan voltak azok. Még egy alakot lát, egy szőkefejű kis lányt, tisztartójuk leánykáját, látja, amint koszorút font neki a kert virágaiból s játszadoznak menyasszonyt, vőlegényt. Szinte hallja kacagását, ezüstcsengésű hangját, amely

mindenkinek, akiket ezen ügy most és jövőben illet, hogy a mai napon megtartott községi képviselőtestületi közgyűlésünkön 1/1909. kgy. szám alatt hozott véghatározattal.

Tiszakálmánfalva nagyközség közönsége őszinte érzelmeinek, hódolatának, hű ragaszkodásának és hálával telt bizalmának, mely tulajdonságokat Tiszakálmánfalva nagyközség közönsége Önagyméltósága Pusztaszentgyörgyi és Tetéleni Dr. Darányi Ignác földművelésügyi magyar királyi miniszter ur, édes hazánk vezércsilaga, a magyar földművesnép atyja, a telepítések nagylelkű vezére, az igazi szabadelvűség lánglelkű bajnoka iránt állandóan táplál, külsőleg is méltó kifejezést óhajtván adni 10 éves áldásdus földművelésügyi kormányzása alkalmából.

Pusztaszentgyörgyi és Tetéleni Dr. Darányi Ignác valóságos belső titkos tanácsos, a Lipót-rend nagykeresztese, az I. osztályú vas-koronarend lovagja, a szerb Takova-rend nagykeresztese, a szíami korona-rend elsőosztályának tulajdonosa, országgyűlési képviselő, magyar királyi földművelésügyi miniszter ur Önagyméltóságát az iránta régen táplált végtelen hálánk, legmélyebb tisztelet és a legőszintébb nagybecsülés örök tanujelül községünk

diszpolgárának

egyhangulag és nagy lelkesedéssel megválasztottuk és őt mindazon jogokkal és kiváltságokkal felruháztuk, melyeket Tiszakálmánfalva nagyközség polgárai élveznek és jövőben élvezni fognak.

Minek nagyobb hitelül kiadtuk a község pecsétjével és aláírásunkkal megerősített jelen diszoklevelet.

Kelt Tiszakálmánfalva nagyközség képviselőtestületének Tiszakálmánfalván a község-ház tanácstermében 1909 évi január hó 12-ik napjának délelőtti 9 órákor megtartott rendkívüli közgyűlésén.

Tiszakálmánfalva nagyközség nevében

Városi Mihály
közs. jegyző.

Szokotovits Mihály
közs. bíró.

Kanyó Ödön tanító kitüntetése.

Az »Alkotmány« híradsága, hogy Kanyó Ödön róm. kath. kántortanítónak a király legfelsőbb kitüntetését, egy arany érdemkeresztet a hivatalos közegek véttől hajtvaival kézbesítették az egész ország katolikus tanítósága között fölháborodást keltett. Ezekkel a bekezdő sorokkal hoz a »Népnevelő« mely katolikus pedagógiai szaklap egy cikket. Ezek után a sorok után a cikkíró kellőképpen nevezi meg azt az eljárást, a melyet az alantas közegek a királyi kitüntetéssel szemben tanúsítanak. Mindenki elolvassa, akiket illet, s nekünk, a kik legközelebb állunk Kanyó Ödönhöz, már a közvetítés módjára megbélyegző szavunk nincs, s a felháborodás hangját is elnyomjuk, hiszen, a hol királyi kitüntetésről van szó, ott eltörpül az alantas közegek

oly sokszor megdobogtatta szívét. Egészen átérezékenykedik Sándor báró a máltra való visszaemlékezésnél, amelyből immár nincs egyéb, mint ő egyedül. Halk sóhajlás tör fel kebléből s önkénytelenül e szavakat mormolja:

»Nehéz az élet.« De mintegy visszhangképpen hallja öreg komornyikjának feleletét:

»Pedig oly szépen süt a nap.«

X bankár palotája elé értek. Délszaki növényekkel ékesített lépcsőházba lépett s onnan süppedő szőnyegen haladt fel a bankár első emeleti lakásába, hol a csemetékre livrés inas nyitott ajtót. Sándor báró a legszívélyesebb fogadtatásban részesült. E mai látogatást egyébként várták is, mert pár nap előtt egy estélyen, ahol a bankár családjával ismeretséget kötött, engedélyt kért erre. Hisz egy méltóságos cím, egy jóhangzású név s egy 7 águ korona egy bankár előtt is számottevő körülmény. Az előzékenység, a szíveség oly nagy volt, hogy az öreg bankár-papa félretéve minden társadalmi s illemszabályt, mindjárt ottartotta ebédre. Az ebéd a konyhaművészet remekeiből állt, erős borok, a legkitűnőbb pezsgők, Upman-féle szivar s egyiptomi cigaretták, Sándor báró kedvencei sem hiányoztak. Ezeknek az élvezése elfelejtett Sándor báróval mindent: a mulat, az élet gondjait. Aztán a kis Dóra is helyes gyerek volt; úgy el-el pirult a bókokra, hát még mikor Sándor báró szerelemről beszélt neki.

Jó későre járt az idő, midőn elhagyta a bankár palotáját.

Nyolc nap múlva Sándor báró és X bankár »hájos és nagyműveltségű« leányának eljegyzését hozták a fővárosi lapok.

érdeklődése vagy nem törődömsége. De elég szomorú, hogy akad vármegye, a mely a tanügy annyit hangoztatott nagy fontosságát, a tanügy szolgálatában egy életen át szerzett érdemet a maga részéről — eléggé figyelemre vélte méltatni, ha a királyi elismerést jelző érdemkeresztet hajduénál méltóbb kezekkel nem tartotta érdemesnek kézbesített.

Más fölfogás nyilatkozik meg abban az eljárásban, melyet Komárom vármegye főispánja fog tanusítani, »Bábolna« számadó juhászával szemben, a ki sok évi hű szolgálataiért szintén királyi kitüntetésben részesült; t. i. egy ezüst érdemkeresztet kapott. Kokas Györgynek (a számadót így hívják) maga a főispán fogja a mellére tűzni az érdemkeresztet, az uradalmi tisztviselők és más vármegyei tisztviselők jelenlétében.

Udvözölni kell azt a felfogást, mely a királyi kitüntetéssel szemben kellő tiszteletet s az érdem iránt még a számadó juhász személyében is elismerést tud tanusítani. Hogy katolikus vagy nem katolikus ez nem jöhet számításba. S ha valakinek ez a száma a szemében, az kicsinyes, szűk látókörű.

Nem is hiszem, hogy Kanyó Ödön katolikus voltáért részesült volna a királyi kegy után abban a második kegyben, hogy elismerő érdemkeresztjét hajdu kézbesítse, a kinek legalább a ruhája ünnepélyesebb.

Hiszen minálunk már t. i. a mi emelkedettebb kulturájú vármegyénkben a vallási kérdés nem igen nyomul előtérbe. De ha mégis ezért történt volna mint már említettem Kanyó Ödönnek második kitüntetése, akkor ez csak a gyöngébbeknek az erősebbel szemben tanusított gyermekek dacolása és semmi egyéb.

Kanyó Ödön, s a katolikus tanítóság érdeme és tekintélye ezáltal csorbát nem szenved, annál is inkább, mert egyházi hatósága a legnagyobb figyelmet tanusította iránta. Egyébként pedig minden érdem elég jutalmát nyeri már abban, a nyugodt és boldogító öntudatban is, mely azt sugja: »Ember megtetted, a mit Isten és ember, egyházas és hazád iránti kötelességed megtenni parancsol.«

Kanyó Ödön esete minket, engemet is újra figyelmeztetett arra a régi tapasztalatra és szomorú állapotra, hogy nálunk Magyarországon a társadalom, a nemzet erejének, duzzasztó egészségének a közszellem e nelkedettségének egyik előmozdítóját a tanügyet s ezzel kapcsolatban a tanügygyel foglalkozókat felsőbb rétegeken sem tudják kellőképpen méltatni.

Kováts Antal, tanító.

Latinovits János.

Megyei közéletünknek egyik nagytekintélyű, kimagasló alakja dőlt ki az élok sorából. Latinovits János főrendiházi tag, a Latinovits-család seniorja e hó 17-én, szerdán 66 éves korában meghalt. Elhunyt nemcsak Bácsmegeye közéletére nagy csapás, hanem veszteség az egész országra, — mert Latinovits János, mint az Országos Vöröskereszt Egylet igazgatója olyan nagyarányú emberbaráti tevékenységet fejtett ki, hogy annak áldásait hazánk minden részében megéreztek.

Latinovits János azalatt a 9 esztendő alatt, ameddig a regőcei kerületet az országgyűlésen képviselte, minden tudását és befolyását a bácskai érdekek előmozdítására érvényesítette. Mint a hatalmon levő szabadelvűpártnak egyik tekintélyes tagja, ez a törekvése nagy sikerrel is járt. Nem egy közhasznú intézmény neki köszöni létét.

Már mint ügyvéd, később pedig mint bíró, kitűnt jeles jogi tudásával. Tekintélyét és népszerűségét mi sem bizonyítja jobban, mint, hogy a király 1895-ben a főrendiház örökös tagjává nevezte ki. A főrendek is csakhamar anynyira megszerették, hogy az egyik jegyzői állással tisztelték meg, mely állásában állandóan meghagyták, — bizonyosságul annak, hogy a derek főúr ezt a hivatását is páratlan lelkiismeretességgel teljesítette.

Mint a Vörös Kereszt Egylet igazgatója bámulatraméltó ügybuzgóságot fejtett ki. Törhetetlen kitartással munkálkodott közre, hogy ezt a legelső magyar humánisz-

tikus intézményt a modern higyen a legmagasabb színvonalára emelje. Ezen a téren szerzett érdemei elismerésül a király a Lipót-rend lovagkeresztjével tüntette ki.

A vármegye törvényhatóságában is nagyhorderejű, hasznos tevékenységet fejtett ki. És itt mindég meg tudta szabni a határvonalat a pártpolitika és a közérdek közt. Mint következetes, erős jellemű férfiú, kora ifjuságától haláláig rendíthetetlen katonája volt a szabadelvűpártnak.

Nagyszámu barátai és tisztelői méltán siratják a nemes lelkű, puritán jellemű férfiút.

A bajai iskolák államosítása.

A közoktatásügyi miniszternek lapunk utolsó előtti számában közölt ama határozata, melylyel, Baja város közgyűlésének az iskolák államosítást kimondó állásfoglalásának a közigazgatási bizottság által való felülbírlását rendelte el, a városi közgyűlésben nagy felháborodást keltett. A közgyűlés feleletképpen egyszerűen elhatározta, hogy az iskolákat az 1868. 38. t. c. 26. §-a alapján *községieké nyilvánítja*.

Az érdekes indokolásnak legfontosabb része ez:

Az 1878. XXXV. II. t. c. 25. §-ának első bekezdése szerint nem tekintetnek felekezeti iskoláknak azon tanintézetek, amelyek községyi vagyonból és jövedelmekből a község összes tagjai által felekezeti különbség nélkül tartatnak fenn. A bajai róm. kath. iskolák a város közönsége által felekezeti különbség nélkül tartatnak fenn. A város közönsége a róm. kath. felekezeti iskolák személyi és dologi kiadásait a város évi költségvetésében előirányozza s az összes kiadásokat a közjövödelemből fedezi. Tehát a város által fenntartott iskolák csak névleg felekezeti iskolák, jogilag községyi iskoláknak tekintendők.

A fenti szabály alul a 25. § második bekezdése kivételt állapít meg. Kimondja, hogy az illető községnek szabadságában áll azon már fennálló hitfelekezeti iskolákra nézve, melyek eddigelé a község vagyonából és jövedelmeiből tartatnak fenn, az eddigi gyakorlatot fenntartani. Kérdés az, hogy Baján 1868. december hó 16-ik napján, a népiskolákról szóló törvény életbelépése idején, a város által fenntartott iskolák hitfelekezeti, avagy községyiek voltak-e?

Amennyire az emlékezet visszazálhat az elmúlt idők történetére, azt találjuk, hogy a város közönsége úgy a pátronatusi jogot, mint a tanítóválasztás jogát és az iskolák feletti és rendelkezési jogot felekezeti különbség nélkül gyakorolta s e joga felett a közgyűlés féltő gondná őrkdött. Midőn 1867-ben Latinovits Gábor esperesplébános bizottsági tag indítványt terjesztett elő aziránt, hogy a különböző vallásfelekezetek képviselőiből megalakított »tanodai szakbizomány«-ba kizárólag katolikus vallású képviselők választásának be, a közgyűlés 5% alatti határozatával a városi iskolák védelmére kelt és kimondotta, hogy az iskolai hatóságok megalakításánál a régi gyakorlatot fenntartja. Ehhez képest 1867. december hó 5-ik napján 6% alatt jegyzőkönyv tanúsága szerint a »tanodai szakbizomány« előadóivá a görög keleti szerb vallású Popovics Döme főjegyzőt és tagjává dr. Ivánovics Pál görög keleti szerb vallású bizottsági tagot választották meg. Az iskolák városi jellegét mi sem bizonyítja inkább, mint az 1869. június hó 24-ik napján meg-ejtett iskolaszéki választás eredménye. A jegyzőkönyv tanúsága szerint iskolaszéki tagokká megválasztottak: Herczeg Benő református pap, Greifeneg Boldizsár luteránus pap, dr. Ivánovics Pál gör. kel. és dr. Lemberger Henrik izr. vallású bizottsági tagok. Az az iskola, amelynek iskolaszéke a közgyűlés által alakították meg és amelyben minden vallásfelekezet képviselve van: felekezeti iskola nem lehet.

Az iskolán kívül eső oktatás.

— Saját tudósítónktól. —

Monostorszeg, 1909. febr. 15.

Manap már minden valamire való falu társadalmának intelligens elemei kiveszik a részüket abból az akcióból, amely az alsóbb néprétegek szellemi továbbművelését tűzte ki célul. Lapunk egyik korábbi számában egyizben már megemlékeztem arról, hogy a monostorszegi állami tanítótestületnek ez irányú törekvését mily lelkesen támogatja a helyi értelmiség szépért és nemesért lelkesedő kised csoportja.

A téli időnyre előszabott program eddigelé a legfényesebben sikerült. A népnek az előadásokon való tömeges megjelenése több ízben újszólván akadálykép jelentkezett; mire a rendezőség párhuzamos előadások megtartásával elégitette ki a nagy érdeklődést.

Január 31-én *Korossyné Alföldi Julia* m. kir. postamester nő a postáról és a táviróról érkezett. Előadásából megismertük a posta és a táviró történetét a legrégebb időktől a mai napig. Sikertől példák kíséretében bemutatta a mindennapi postai és táviró tudnivalókat. A gyakorlati utbagazításokat a szép számban megjelent közönség nagy figyelemmel hallgatta és hangos tetszésnyilvánítással honorálta. Az előadás kiegészítésül Gubitzka Kálmán igazgató, az iskola fizikai eszközeinek alkalmazásával bemutatta a delejes és villamos hatásokat és azok kapcsán a működő távirókészülékeket is.

Február 7-én pompás velített képek kíséretében sorra került Bosznia és Hercegovina bemutatása. A képeket *Krump Vilmos* zombori felső ker. isk. tanár szíveségéből, két előadáson mutatták be a szereplők. Az első előadást *Milyácsky Elek* áll. tanító tartotta. A minden tekintetben kifogástalan előadás és a legfinomabb árnyalatokig is tiszta és pompás képsorozat (mintegy 50 drb.), teljesen kidomborította az annektartományok történelmi, földrajzi és néprajzi sajátosságait. A délutáni előadást este *Hegedüs Benő* hitoktató megismételte. Az előadás terme mindkét alkalommal zsúfolásig megtelt.

Február 14-én *Nagy Miklós* állami tanító és *Mihájlovič János* m. kir. főerdővéd kiállítás-kapcsolatos méhészeti előadást tartottak. *Nagy Miklós*tól az okszerű méhészkedésről, alapos szaktudással összeállított értekezést hallottunk; *Mihájlovič János* pedig sikerült méhészeti kiállításával tette közvetlenebbé az előadást. Ezen kiállítás körében ismertük meg *Mihájlovič* amerikai rendszerű kaptárát és a méhészetnél használt eszközök nagy változatát; valamint *Mihájlovič* előadásában, azoknak a méhészkedés közben való alkalmazását.

Legközelebb *Tessényi Oszkár* közs. jegyzőtől hallunk egyet-mást a munkásnép érdekében alkotott törvények magyarázatából.

A folyó évi ciklus végén a tárgyra még visszatérünk.

Longinus.

A Kalocsai Néplap és a Bácskai Napló nyilatkozatai.

A Kalocsai Néplap lapunk legutóbbi számában közölt nyilatkozatunkra ezt a választ teszi közzé:

A »Bácsmegeye« legutóbbi számában közölt válasza a következőket jegyezzük meg: Nem azon ütköztünk meg, hogy a »Bácsmegeye« a Baja—kiskőrösi vonal mellett foglalt állást; mert azt tartjuk, hogy *egy újság mindig elmondhatja a nézetét bárkivel szemben is*. A furcsa mód csak abban van, hogy az érseket úgy tünteti fel, mint aki súlyával elnyomta az igazságot, t. i. a Kiskőrös—bajai vasút ügyét. Az mégis szokatlan, hogy egy ügyben, mely legalább is disputa tárgyát képezheti, az egyik oldalra a feltétlen igazságot teszi valaki, miből az következik, hogy a másik fél az igazság ellen küzd. Az érsek személye iránt érzett közbecsülés mellett — mit a »Bácsmegeye is hangsúlyoz — már csak azon okból is kifogásolható volt ezen állítás, mert az érsek is akarja a Baja—kiskőrösi vonalat, de úgy, hogy a Dunapataj—bajai vasút mielőbb meglegyen. Világos dolog, hogy az a leghelyesebb álláspont, hogy mindkét vasút épüljön ki; s gróf Teleky is csak azon feltétellel kapott engedélyt, hogy rövid idő alatt kiépíti a kiskőrösi összeköttetést.

Ebből a konciliáns hangú válaszból megnyugvással állapítjuk meg, hogy az érsekhez közel álló lapársunk se talál kifogásolni valót a bajai vasúti tervek ügyében elfoglalt álláspontunkkal szemben. Ami az érsek személyét illeti, megnyugtathatjuk lapársunkat, hogy eszünk ágában se volt az érseket úgy tüntetni föl, mintha ő egyéni súlyával az igazságot el akarta volna nyomni.

A »Bácskai Napló« is meneszt hozzánk üzenetet, de persze a hozzá méltó durva hangon. Ahelyett, hogy a fölvetett kérdést komolyan, tárgyilagosan intézné el, szerkesztőnkkel személyeskedik.

Nohát, jegyezze meg a Bácskai Napló szerkesztőségi társasága, hogy a »Bácsmegeye« szerkesztője bármely lapot szerkesztett is, feladatát mindig hűségesen, becsületesen és mindenkitől függetlenül teljesítette. Politikáját nem a váltakozó konstellációk szerint irányította, hanem mindig következetesen egyazon elveknek állott szolgálá-

tában. Megélhetésének szerény filléreit pedig tiszta forrásból merítette. Hosszu újságírói pályafutásának ideje alatt soh'se ütközött meg a törvényvel. A »Bácskai Napló«-nak egy piszkolódo megjegyzésben azt engedí sejtetni, hogy az országos sajtó annak idején becsmérően foglalkozott szerkesztőnkkel. Minthogy ezt nem nyíltan, hanem burkoltan mondja, hát egyszerű hazugságnak jelentjük ki. Szerkesztőnk a Budapesti Hirlapnak, Pester Lloydnak, Egyetértésnek, Budapestnek, Magyarországnak, Magyar Hirlapnak, Neue Frei Presse-nek, Neues Wiener Tagblatt-nak és több külföldi lapnak 10 éven át volt vidéki levelezője, de soha senkivel baja nem volt. Idestova pedig további 10 esztendője, hogy a »Bácsmegeye«-t szerkeszti. Hogy ez utóbbi 10 év alatt miképpen teljesítette hivatását, azt a lap vezérén kívül a munkatársak és olvasók nagy gárdája van hivatva megállapítani.

H I R E K.

A képviselőházból.

Pénteken még az adójavaslatot tárgyalták. *Lázár Pál* is hallatta szavát. A budapesti háziurak érdekében beszélt, de persze úgy, hogy a lakók elleni állásfoglalás látszata föl ne tűnjék. *Fernbach Péter* és *Ertl János*, akik a szünet előtti időt hazai ügyek tárgyalására használták föl, figyelemmel hallgatták megyebeli képviselőtársuk fejtegetéseit.

Szombaton az ujoncjavaslat került napirendre. A katonaság persze fontosabb az adójavaslatnál, mert arra a fejedelemnek, erre pedig csak a népnek van szüsége. Pedig hogy esküdöztek a kuncok, hogy mindaddig semmi se lesz az urcomegajánlásból, míg az önálló bank ügye el nem dől. És ime most minden emóció nélkül szavazzák meg a katonákat. Igaz, hogy ezzel következetesek maradtak önmagukhoz; mert — mint minden alkalommal — ezuttal is az ellenkezőjét cselekedték annak, amit ígértek. Ezen a napon parázs-civakodás támadt a függetlenségi párt és néppárt közt — az oly sokszor hirdett koalíciós egység és példás összhang nagy dicsőségére. De nemcsak a parlamentben, hanem a sajtóban is agyongyalázták egymást. A közvélemény bizton hitte, hogy most már szétválának. De a husosfazék erős kapcsa, ha lazult is, még se pattant szét. A »testvérek« továbbra is együtt maradnak.

Hétfőn a szombati katalogus olvasás folytán megtelt a képviselőház. Hja! a fizetés forgott kockán. Ennek megvédése pedig hazafias cselekedet.

Kedden az ujoncjavaslat tárgyalását folytatták. *Nagy György*, a balpárt eszes és tántorithatatlan elvű fiatal tagja 3 órán át támadta a kormánypárt káros politikáját. Utána *Maniu* szólt a javaslathoz, de oly tapintatlanul, hogy méltán támadt viharos fölháborodás a nyomába. Az ülés elején *Lovász Márton* tömegesen vágta zsebre a gratulációkat, amelyekkel *Beniczky Ödönnel* vívott, reá nézve kedvező kimenetelű párbaja alkalmából halmozták el.

Szerdán gróf Battányi Tivadar szólalt föl az ujoncjavaslat mellett. Erőltetett érvekkel bizonyított, hogy a katonaság nem is annyira a dinasztának, mint inkább a nemzetnek kell. Ezt el is hitték neki — a párhivei. Beszède során egyébként keményen megleckéztette *Maniu*t, amiért előző napon durván támadta a magyar nyelvet.

Báró madarasi Beck Nándor halála.

A Jelzálog- és Hitelbank nemrég nyugalmazott elnök-igazgatója, madarasi *Beck Nándor* báró a magyar pénzügyi világ egyik legkimagaslóbb alakja, akinek hasznos, áldásos tevékenységével pénzügyi viszonyainak gyökeres javulása szorosan egybe van növe, szerdán éjfélt után meghalt. *Madarason* született 1840-ben, aug. 20-án. Tanulmányának befejezése után *Hürsch Ágoston* budapesti terménykereskedőnél kapott alkalmazást ahonnan *Wahrman Mór* meghívására az azóta megszűnt Angol-Magyar Bankban lépett főtisztviselőnek, amely intézetnek elnöke *Széchenyi gróf* volt. A banktól a Jelzáloghitelbankhoz került, amelynek akkor *Forgách Antal* gróf kancellár volt az elnöke. 1872-ben a banknak vezérigazgatója, majd később elnöke lett. A vaskorona-rendnek volt tulajdonosa, később nemességét, majd udvari tanácsosságot kapott. Négy év előtt bárói rangra emelte a király. Két gyermeke: *Gyula* báró és *Ilona* baroness. Testvérei *Beck Hugó* kuriai bíró és *Beck Miksa*, a Leszámitolóbank vezérigazgatója. *Beck* báró elhunyt a Bácsmegeyében őszinte mély részvételt kelt.

Bács-Bodrogvármegye törvényhatósági bizottsága e hó 20-án szombaton közgyűlést tart.

Báró Vojnits István adománya. *Báró Vojnits István* főrendiházi tag, ny. főispán 50 koronát adományozott a topolyai r. kath. templomban felállítandó Ur-koporsójára.

Igazságügyi kinevezés. *Dr. Dömötör József* joggyakornokot a király a zombori törvényszékhez jegyzővé, *Jékey Zoltán*t pedig az ujvidéki törvényszékhez vizsgálóbírónak nevezte ki.

Pénzügyi kinevezés. A pénzügyminisiterium vezetésével *Dala Lajos* ujvidéki m. kir. fővámszedőt a VIII. fizetési osztályba léptette elő.

Türr Antal előléptetése. A pénzügyminisiter *Türr Antal* zombori megyei számvizsgálót, a kitűnő tollu író, akit zamatos humoru tárcái révén a mi olvasóközönségünk is ismer, számvizsgálóvá nevezte ki.

A szerb. tanítókar köréből. Szilbácson — mint levelezőnk írja — a mult év végén Megválasztott *Susztrán Nityifor* gör. kel. tanító leköszönése folytán üresedésbe jött tanítói állásra *Tyurity István* kulai tanító választatott meg, a ki meg is kezdette működését.

Tanügyi kinevesések. A vallás- és közoktatásügyi minisiter *Barkáts Mária szabadkai* állami elemi iskolai tanítónő képzőintézeti igazgatót és *Pókác Imre* tanárt a VII. fizetési osztály 3 fokozatába, *Imets Irén* és *Fekete Mária* ugyanottani tanítókat a IX. fizetési osztály 3 fokozatába, *Urhegyi Jenő bajai* állami elemi tanítóképző intézeti tanítót a IX. fizetési osztály 3 fokozatába kinevezte, *Kersch Ferenc* ugyancsak *bajai* áll. el. tanítóképző intézeti segédtanár pedig IX. fiz. oszt. 2. fokozatába rendes tanárrá nevezte ki.

Fogorvos Titelen. *Dr. Fekete* budapesti fogorvos rövid ideig tartó fogorvosi rendelőintézetet nyitott Titelen.

Tanítóválasztás Mélykuton. Mélykuton *Szántó Károly* jánoshalmi h. tanítót rendes tanítóvá választották meg.

Budapesti írók felolvasása Baján. Az Izr. Magy. Irodalmi Társaság Baján, f. hó 26-án felolvasóestélyt rendez. Felolvasnak *dr. Blau Lajos*, a budapesti rabbi-szeminárium tanára és *Szilágyi Géza* jónévű író, *Az Újság* belső dolgozótársa.

Megszűnt csődök. *Veszelinovits Olga* zombori cég és a *Madarasi* kiházasítási társaság ellen annak idején elrendelt csődöt megszüntették.

Fizetésektelen sirkóráktáros. *Baron Vilmos* bajai sirkókereskedő fizetésektelen. Négy éve áll fenn és jelenlegi állapotát az idézte elő, hogy felesége elhalálozván, a hozományt visszaadni kényszerült és így nagy forgalmi tőkét vont ki az üzletből. 45000 koronával tartozik és 40 százalékos alapon egyezne.

Házasságok. *Bayer Ernő* takarékpénztári tisztviselő eljegyezte *Scharpf Irénke* kisasszonyt Bajáról.

Weiner Adolf ujvidéki kereskedő e hó 21-én veszi feleségül *Hirschfeld Nelli* kisasszonyt Ujvidéken.

Czilczér Sándor bajmoki vasúti tiszt feleségül vette *Lampel Margit* kisasszonyt Czegléden.

Indítvány a baja—bátaszéki vasút menetrendje ügyében. Baja város közigazgatási bizottsághoz *dr. Szirmai Vidor* törvényhatósági bizottsági tag egy oly értelmű indítványt nyújtott be, mely szerint a közigazgatási bizottság felterjesztést tegyen avégtől, hogy *Bonyhádról*, *Mórág*, *Bátaszék* és *Nyék* községek érintésével, naponta reggel 5 óraker vonat indíttassék majd a Dunahid forgalombahelyezésével *Bajára*. Ha pedig ez az általános menetrendbe beilleszthető nem volna, a bajai hetivásárok és országos vásárok napjain indíttassanak ilyen vonatok. Csakis ily menetrendbeosztással lesz ugyanis elérhető, hogy a Dunántul közeli községei a bajai piacot felkeressék. A közigazgatási bizottság a f. hó 8-iki ülésen ez indítványt tárgyalás alá vette és annak értelmében átiratot intézett az államvasutakhoz.

Halálozások. *Heller József* jánoshalmi községi tisztviselő a napokban meghalt. A derék, ügybuzgó, hivatását mindig lelkiismeretesen teljesítő férfiut nagyszámú közönség kísérte utolsó útjára.

Fekete *Endre* topolyai aljegyző neje 26 éves korában meghalt. Nagy részvételt temették el.

Szlanderovits Miklós szabadkai takarékpénztári tisztviselő e hó 13-án meghalt.

Schnurr György apatini községi néptanító, 33 évi működés után f. hó 13-án este 50 éves korban meghalt. Ötvegyet és egy fiut hagyott hátra. Kiváló, tehetséges pedagógus dült ki

halálával, ki mint a bácskai történelmi társulat tagja is kiváló működést fejtett ki. F. hó 15-én temették a tantszék iskolaszék és nagy közönség részvételével.

Dombovits Gyula a napokban 19 éves korában Apatinban meghalt. Az elhunytban Dombovits Márton apatini földbirtokos a fiát gyászolja.

Fizetésektelen butorkereskedő-cég. Szklieszer Nándor és társa zombori butorkereskedő-cég fizetésektelen lett. Egyeszségre törekszik. Hitelezőinek elfogadható ajánlatot tett.

Gondnokság alatt. Kukovszky Mihály petróci, Világos György bajaszentistváni, Strassamesterov György óbecsei, Flitner Máttyás ófutaki lakosokat gondnokság alá helyezték.

Véres verekedés táncmulatságon. Petkov Sándor csantavéri korcsmárosnál a napokban tánc közben Vastag Mihály, Dér Antal és Oszvár István legények összeveszttek. Vastag Mihály a másik kettőt úgy elverte, hogy élet-halál között lebegnek. A feljelentést megtették ellenük.

Utcakövezés Kulán. Kula község előjárósága mult hó 31-én tartotta meg az árlejtsést a Szent-István-utca kikövezésére. Ajánlatot tettek Blau Rezső (Mohács) 25.579,65 K, Roheim Károly és fia (Budapest) 18.718,40 K, Guttmann és Frank (Ujvidék) 41.000 koronával. Az ajánlatok átszámítás alatt vannak.

Fizetésektelenség Adán. Deszimiróvits Sz. Sándor adai kereskedő, aki már jó ideje fizetési zavarokkal küzd, beszüntette fizetéseit. Hitelezőinek 25%-ot ajánl, amit aligha fogadnak el.

Fizetésektelenség Szenttamáson. Teofánovits János szenttamási kereskedő tizennygy év előtt már kiegyezett, de három év előtt egy vásáron lábát törte és ezzel két évig betegesen feküdt. Neje az üzletet vezetni nem tudta. Jó kezeséggel 35%-ot ajánl.

Halálos végű szerencsétlenség történt folyó hó 12-én a csurogi határban a római sánckoknál. **Drázsity Táco** boldogasszonyfalvai fuvaros lisztet szállított, miközben lovai megbokrosodtak és a kocsi felfordították oly szerencsétlenül, hogy Drázsity a kocs alá került és ott lelte halálát.

Névváltoztatások. A belügyminiszter Risko Mihály bajaszentistváni lakos nevének Rákócira, Lovrits Menyhért bajai lakos és kiskoru gyermekei családi nevének Ligetire való átváltoztatását megengedte.

Utépítések Szabadka környékén. A szabadka-topolyai és csantavér-zentai th. utak I-IV.+700, 0.745-IV+700.+500-IV. km. szakaszainak építésére Szabadka város tanácsa által február 4-én tartott árlejtsésen a következő cégek pályáztak: Magyar keramiai oyár r. t. 492.041 K 51 fill., Molcz Károly és az Első szabadkai gőztéglagyár Klinker téglából 205.056 K, ha az egész munkával megbiztatnának, 196.853 K 90 f. és ha az előirt 20 cm. homokágyzat helyett 10 cm. homokágyzást alkalmazhatnak, ezen összegből 11.700 korona engedménnyel, Karsai Bertalan (Szabadka) selypi trahytból, vagy bazaltból 213.377 kor. 46 fill., Magyar aszfalt r. t. aszfalt burkolatra 311.844 kor., Roheim Károly és fiai (Budapest) 167.166 K 06 fill., Mairovitz Mór és fiai (Máriaradna) solymosi kőből 172.299 K, Frank József és társa (Észék) 177.056 K 88 fill., Hirsch Mihály (Budapest) villányi kőből 208.263 K 88 fillérral. Az ajánlatokat átszámítás és javaslatlétel végett kiadták a városi mérnöki hivatalnak.

A Zentai Agrár Takarékpénztár folyó hó 9-én tartotta évi rendes közgyűlését **Latinovits Pál** nyugalmazott főispán elnökle mellett. A mérleg és zárszámadások elfogadása után az igazgatóság tagjait megválasztották: **Latinovits Pál** nyugalmazott főispán, dr. **Schober Béla** és **Fábry S.** agrárbanki igazgatók, **Lányi Mór** országgyűlési képviselő és a Délvidéki Közgazdasági Bank vezérigazgatója. **Grüner Ádám** a Szabadkai Takarékpénztár és Kereskedelmi Részvénytársaság vezérigazgatója. Dr. **Lovászy Andor** országgyűlési képviselő. **Gózon István** plébános. **Szabó Sándor** és **Puskás Ferenc** állatorvosok. **Schwarz Lajos** kereskedő. **Barsi András** földbirtokos. A közgyűlést követő igazgatósági ülésen az igazgatóság elnökévé **Latinovits Pál**, alelnökévé dr. **Lovászy Andor** orsz. képviselő választott meg.

Csöd Ujvidéken. **Gruics G.** és társa ujvidéki fűszernagykereskedő cég ellen elrendelték a csödot. Tömeggondnokká dr. **Kovács Bódogot** nevezték ki.

Fizetésektelenség Ujvidéken. **Skicsák Rezső** ujvidéki fűszerkereskedő fizetésektelen lett. Egyeszségre törekszik.

Lopások Szeghegyen. Szeghegyen — mint levelezőnk írja — az utóbbi napokban tö-

meges lopások történnek. Különös előszeretettel a szárnysokat és a husféléket viszik el. Így legutóbb Becker Fülöptől, Scheer Pétertől és Benzinger Fülöptől loptak el nagymennyiségű baromfit és élelmicikkeket.

Pálinkafőzés engedély nélkül. A topolyai csendőrség — mint levelezőnk írja — e hó 10-én Csincsk László pallásán egy teljesen felszerelt pálinkafőző készüléket talált, melylyel úgy a saját, mint a mások pálinkáját főzte. Minthogy erre engedélye nem volt, a csendőrség a leletről följelentést tett.

Német színészet Bácsmegegyében. A »B. Közérdek«-ben olvassuk: Szomszédunkból, a nemzetiségi érzelmeiről jólismert Versec, Fehértemplom stb. városokból, érkezett megyénkbe egy »Kabaretund Possengesellschaft« ártatlan cím alá rejtőző, 18 tagú német színtársulat. A társulat igazgatója, Braun, kitűnő ajánló-leveleket tud felmutatni fent említett városok polgármestereinek aláírásával. Először Verbászton szándékozott telepedni a társulat, de a község hazafias jegyzője, nem adta meg a játszási engedélyt a »Kabaret« igazgatójának. — Most Ujsovő községben ütötte fel sátorfáját, hol tevékeny pártfogóra talált a hirhedt Bolcz József pángermán agitátorban. Oly nagyszámu bérlőt sikerült Bolcznak, a társulat számára összeroboznia, hogy 4 hétig fogja a német műzsa jelenlétével Sövétt boldogítani. Gondolhatjuk, hogy a műsoron, négy héten át, nem csupán kabaret és bohózat számok fognak szerepelni, hanem esetleg oly darabok is, — az igazgató és Bolcz ur jóvoltából, — melyek az alldeutsch ideákhoz való színtást fogják a közönségben megerősíteni. Erre enged következtetni az igazgató és pártfogójának azon eljárása, hogy pl. a lelkészeket, a tanítókat tehát a község hazafias értelmiségét, nem keresték fel bérlés aláírás céljából, csak parasztagdákat igyekeztek rávenni a társulat hathatós támogatására. Ajánljuk e német színtársulatot az illetékes hatóság szives figyelmébe!

Megakadályozott rablás. Özv. Csapláros Imréné szül. Cserke Rozália 66 éves bácsalmási lakosnőhöz a napokban nyitott zsebkéssel beállított Báics Balázs notorius betörő és követelte hogy adja ide a pénzét és kínálja meg egy liter borral. Csaplárosné átadta a bort és mig a rabló a bort itta, hirtelen kifutott a szobából. Fellármázta a szomszédokat, kik berohantak Csaplárosné szobájába, hol körülbelül száz korona értékű ingóság feküdt zsákba becsomagolva. Rövid keresés után megtalálták az ágy alatt elbujt rablót is, ki éppen akkor akart ellilanni a rabolt zsákmánnyal, mikor rajta ütöttek Csaplárosné szomszédjai. A csendőrség a vakmerő rablót vizsgálati fogságba vetette.

Gyilkosság Bácsalmáson. Régi haragosok voltak Kovásznai János és Sztuparity János bácsalmási legények. Kovásznai azért haragudott Sztuparityra, mert ez állandóan sógornője körül legyeskedett, bár ő ezt többször megtiltotta. F. hó 7-én is az estéli órákban Sztuparity Wilhem János Riesz Ferenc társaságában elment Kovásznai sógornőjéhez, hova nemsokára Kovásznai is megérkezett. Egy darabig együtt beszélgettek majd Sztuparity eltávozott, kit nemsokára Kovásznai is követett. Az utcán találkoztak és ekkor előrántott egy nála levő nagy konyhakést és ezzel Sztuparityt előbb kezén, majd pedig háromszor a hasába szurt, úgy hogy a belei kifordultak. Sztuparityt barátai találták meg az uton. Súlyos sérüléseivel a szabadkai közkorházba szállították, hol f. hó 9-én reggel meghalt. A gyilkos Kovásznait éppen akkor csípték el, amikor meg akart szökni. A szabadkai kir. ügyészség fogházába szállították.

MULATSÁGOK.

A József kir. herceg szanatóriumegeyesület temerini hölgy bizottsága január hó 23-án táncal egybekötött »Cabarett«-estét rendezett. Az est kitűnően sikerült. A szereplők remek játékukért általános dicséretet érdemelnek. Az egész est egy kedélyes családi estélyhez volt hasonló. A műsor a következő volt:

1) Nyitány Ketterer E-től Zongora 4 kézre játszotta, Elme Irén k. a. és Kern Zsigmond. 2.) Prólóg, Bárd Miklóstól »Alkony pir« szavalta Géhl Ilonka k. a. 3.) »Csillagos éj« Dalkeringő Baka Báltól, énekelte Pásztyori Gizella k. a. zongorán kísérte Elme Irén k. a. 4.) »Mi a haza« Melodráma, Abrányitól, szavalta Keller Márton, zongorán kísérte Elme Irén k. a. 5.) »Szerenád« Monológ, Makai E-től előadta Balázs Margitka k. a. 6.) »Szerelmi házasság a Lipótvárosban« Heildbergtől. Előadták: Pásztyori Gizella és Nagy Irma. Kisasszonyok, Keller Márton, Nagy Rezső,

és Kern Zs. Zongorán kísérte Elme Irén k. a. 7.) »Barátságból« Vigjáték 1 felvonásban, irta Taylor Tamás, Személyek: Benzon ügyvéd, Valpert György, Carry neje Herman Ninuska, Trotter Benzon barátja, Hajtman János, Lucy neje Reiter Herminka, Meredith Benzon segédje, Devith Károly.

Felülfizettek: Özv. Fernbach Antalné urnő 46 K 80 fill. Mátkovits Béla 36 K. 80 fill. Mihálovits Endre 10 kor. Czeizlinger Lajos 8 K 40 Vermes Vince 4 K 40 Racsmány Dezső 3 kor. Mézinger Vendel 3 kor. Flórián Ödön 2 kor. Milla Imre 2 kor. Hemrich Alajos 2 kor. Böde József 2 kor. Sztuchlik Lajos 2 kor. Stein Ferenc 2 kor. Vidrich Soma 2 K 40 fill. N. N. 1 kor. Fischer Miksa 1 kor. Schossberger N 1 K 20 fill. Bernhard Nándor 1 kor. Reiter Vilmos, Müller Ignác, Schütz Gyula, 80 fill. Pásztyori Izabella, Derick Károly 40 fill. Reiter Mór 20 fill.

Fogadják a nemes szívű felülfizetők ez uton hálás köszönetünket. **A rendezőség.**

Az apatini dalárda álarcos bálja. Az apatini dalárda január 30-án álarcos bált rendezett Lindenmajer vendéglőjében. Ragyogó, szinte káprázatos képet nyújtottak a szebbnél-szebb álarcosok, valamint a táncterem díszítése. Tíz óra felé annyira megteltek a termek, hogy alig lehetett mozogni. A dalárda javára 230 korona folyt be. Jelmezben jelentek meg: Riehart Erzsébet, Kapp Marton, Merkl Jakab és neje, Balschotz Ferencné, Josits Béláné, Korponai Keszler József és neje, Speiser Nándor, Stb. A bálon megjelent **Schmausz** Endre ny. főispán is Margit leányával. Ott volt Apatin majdnem egész polgársága. Családostul ott voltak: Freiheisz, Friedl, Schafer József, Margittay járásbíró, dr. Langauer, Becker Ferenc, Becker Antal, Tertner Ádám, Pléhly János, Till Ferenc, Tomcsányi Gyula, Tuna, Rujer, Cinkler, Steib Ede, Speiser Nándor, Wesztermajer, Holzer, Hermansdorf, Szahl, Horn, Leidecker János, Gurka Marton, Hauk tanár, Tetényi, Richart, Benzinger János, Badumer, Witzman József, Scieber Márton, Klein Márton, Mayer, Róth Miklós, Hentsch M. Konrad, Windisch, Baszler A.

Gyermekmulatság Zsablyán. Dr. Széchenyi Tamás zsablyai főszoigabíró 8 éves szépséges kis leánya Maci mult csütörtök délután tombolával egybekötött házimulatságot rendezett, amelyen résztvettek az összes zsablyai uri gyermekek. Ott voltak Széchenyi Macin kívül: Csillag Veronka, Csörre és Pali, Schwartz Márta és Nóra, Kohn Olga, Nikolits Szevő és Bucsi, Majnszki Bébo, Szarajlits Mariska és Szevő, Székely Böske és Pisti, Fischer Flóra, Margit, Ella, Feri és Pista, Flitner Lacika, Irénke, Dezső és Valica, Nikowitz Richárd, Emil és Ottó, Nemoda Irma és Pista. A mulatság természetesen igen vigan folyt le. Az apró emberkék az ének hallatára táncra perdültek és erősen jártak a csárdást. Amikor kifáradtak, a szeretetreméltó kis házikisasszony oszonnára invitálta meg őket. Kedves látványt nyújtott, hogy a különböző felekezet- és nemzetiségbeli gyermekek mily egyetértésben mulattak és szórakoztak. A felülfizetések összege 15 K 40 fill., melyet a messinai szerencsétleneknek küldenek. Az ügyes rendezést és vezetést dr. Széchenyi Tamás, Székely Sándor és Fischer Gyula nevelőnője végezte.

A bezdáni magyar asztaltársaság e humánus kis testület f. hó 6-án a resicai és ajkai bányakatasztrófa által sujtottak javára kabaret-estélyt rendezett, melynek várakozásonfelüli sikere a szegény bányász özvegyeknek és árváknak 25—25 koronát, a helybeli szegény iskolásgyermekek felruházására pedig 44 koronát jövedelmezett. — E jótékonyestély estélyen közreműködtek: a bezdáni olvasóköri dalárda, kurucdalokat énekelve, **Jámbor Elza** k. a. »A makrancos hölgy«-et, Dezső József öltetes magánjelenét cevegte el kedvesen nagy tetszés mellett; **Spitzer Sándor**, a dalárda Takács Mihályja »a hollandi lány« keringőjét és **Jámbor Bélának** egyik népdalát énekelte szép hanggal, szép előadásban; utána **Jámbor Béla** szavalta el nagy hatással Csajdáné — **Janda Matild** »A bün« című hatásos költeményét; befejezésül **Lazarovits Mariska** kisasszony énekelte a »Lysistrata és a »Tatárjárás« operettből egy-egy számot és Jámbor Bélától egy népdalt az ő megszokott szép előadásában. — Az énekszámokat harmoniumon kísérték felváltva **Ruff István** és **Jámbor Béla**. A közreműködők mindegyike zajos tapsot aratott. Az előadást tánc kéveite — kora hajnalig.

Felülfizettek Loschitz Károly 3 korona, id. Girszka Konrad, Turkovits András, Dobos Ferenc, Loschitz Dániel 2—2 korona, özv. Csáky Jánosné, Krég, György, Gubitza Antal, Kelsch István, Pollák Ármán, Ebenspanger Ödön, Czirik Ferenc, Tausz Antal, Benedek Ferenc, dr. Gál Dávid, Kamocsay Lajos, Fuderer Antal, Major Péter, Kuzmán Miklós, Benedek Dezső 1—1 korona, Glied Henrik, Straub Lajos, Berger Gyula 60—60 fillér, Flesch Bálint és Loschitz Alajos 40—40 fillér, melyért ez uton mond hálás köszönetet a társaság elnöksége.

A gombosi Magyar Polgári Olvasókör február 10-én jól sikerült táncvigalmat rendezett, mely alkalommal saját könyvtár javára 14 kor. 40 fillér felülfizetés folyt be; ezen felülfizetéshez a következők voltak szívesek hozzájárulni: Nemes János 5 kor., Baumgarten József, Szabanya Fábrián, Denk János, Lavász Ferenc, Czirmai János, Czöndör Mihály, Herczog Gyula és Béres István 1—1 kor., ifj. Merhl Vendel 60 fill., Rahács Márton és Vincze Fábrián 40—40 fill. — Fogadják a nemesszívű adakozó urak ez uton is a rendező bizottság hálás köszönetét.

A bezdáni önkéntes tűzoltó testület január hó 23-iki táncvigalma, melyet a saját rendelkezési alapja javára rendezett. Kétúton, igazán bajtársiassan folyt le. A megjelent, nagyszámú közönség, pompás, feszelen jókedvben mulatott és táncolt hévvel, kitartással reggeli 6 óráig. A tűzoltó testület zenekara, egyike a legjobbaknak, a mi természetesen Keszler Ferenc karmester érdemű tudandó be. A lelkesülő, derék tűzoltó bajtársak igaz szeretettel vették körül Csirszka Konrád főparancsnokot és Kuzmán Miklós parancsnokot, akiket a bajtársak nevében Jánbor Béla segédtiszt köszöntött fel szép beszédben, zajos tetszés közt. Ezek a felkészítők csak fokozták a lelkesedést, a jó kedvet. Az egyesületi elnök Bosnyák János községi jegyző jelenléte is nagyban emelte az est kiváló sikerét. Az elnököt, Csirszka főparancsnok üdvözölte egy magvas gyujtóhatású beszéddel. A kitűnően sikerült táncvigalom 64 koronát hozott a rendelkezési alapnak. A belépődíjon felül fizettek: Bosnyák János 5 kor. ifj. Csirszka Konrád, Hadamich Gyula 3—3 kor. Spitzer Gerzon, Turkovits András, Schmidt János, Loschitz Dániel, Matisz Sándor, id. Csirszka Konrád, N. N. Samarjai Béla, Dr. Kovács Lajos, Zabik László (Zombor), Kosár László (Szabadka) 2—2 kor. Dobos Ferenc 3 kor. Bachrach Lajos, Loschity Alajos, Brecka Gyula, Gubitza Antal, Krieg György, Bencze Ambrus, Gubitza György (Zombor) és Vidákovits (Zombor), 1—1 kor. Major Péter, Kern Mátás, Ujvári Béla és Horváth István 50—50 fillért, Brecka Katica 44 fill., Mutterer József, Fuderer András, Kanizsai Mihály és ifj. Megyerei András 40—40 fillért, Németh Antal és Takáts András 20—20 fillért. Összesen 48 kor. 44 fillért, melyért ez uton mond hálás köszönetet a tűzoltótestület.

A zentai önkéntes tűzoltó egyesület február 22-én tréfás estélyt rendez, melyre a következő jóízű, kacagtató tartalmu meghívót küldte szét:

Tekintetes nemzeti és vitélő zentai polgárok, urak és urhölgyek, egész fél és ingyen aszfaltosok, igaz hívők és elhibázott vallásuk, agráriusok és merkantilisták, szociálisták és alkoholisták, kamatszédők és kamatfizetők, telivér függetlenségiek, koalíciósak, néppártiak és elhervadó öszabadelvűek! A zentai önkéntes tűzoltó testület 1909. február 22-én farsang második napján az Eugen-szálló színháztermében farsangi népgyűlést rendez, ahol mindenki vallás, rang, politikai és nembeli különbség nélkül, a 15-ik életkortól kezdve az emberi kor legvégső határáig megjelenhetik akár nyílt sisakkal, akár álarcban és hajnali 4 óráig szórakozhat, szónokolhat, szellemeskedhetik, sőt táncolhat is a jótékony cél és n. é. cipész iparosaink érdekében. Az urak koalíciós diszöltözékben (három-négy szín frakk, mellény és nadrágban) az urhölgyek három kilométer átmérőjű négyemeletes kalapban — kéretnek megjelenni. Figyelmeztetés! Tekintettel az előkelő és többé-kevésbé fenséges vendégekre a megjelenés pontban 8 és fél óráig kötelező, mert esti 9 órakor az alábbi sorrendben tartják bevonulásukat a következő notabilitások: 1. A rendezőség által nagy költséggel emelt fényes kapun fog belépni Kiamul Basa az ő szépséges — felesége Achmed Róza ifjutörök vezér kíséretében, akik a jelenlévő nagy bál közönség ellenőrzése mellett — fel nem váltható török ezresbankokban fogják visszafizetni azon magyar kincseket, a mit 250 éves uralkodásuk tartama alatt Magyarországból véletlenül Törökországba szállítottak. (Ezen összeg nincs semmi hatással avagy befolyással az általunk Törökországnak most fizetendő Bosznia-Hercegovinai háborút megváltó 53 millióra!) U. i. Az előkelő török vendégek nem fognak tányérozni! 2. Obrenovics Krisztics György született herceg, szerb extrónörökös egy hősi monológot szaval és záradékul egy ön álló botrányt fog elkövetni. A n. é. közönséget a tűzoltó testőrség fogja megvédeni a múltévet várható következményeitől. 3. Pontban 10 órakor fog megérkezni Wiesner lovag az önálló magyar bank kormányzója kíséretében lesznek a csendőrség és az önálló magyar banknak becsapott és ideiglenesen — ez alkalomra — a fogházból — kibocsájtott részvényesei. 4. Este 10 és fél órakor magyar vezényszó mellett vonul be az önálló magyar hadseregnek egy elkülönített diszszáza a melynek zászlótartója a magyar nemzeti zászlót végiglobogtatja majd a teremben a mik

után — észrevétlenül, de mindemellett Rákóczy indulóval bucsuzik — a legközelebbi választásokig — a n. é. közönségtől. 5. Záradékul színer kerül egy szenzációs népdráma a melynek címe: az »Adóreform« Irla: Wekerle Sándor. Előadják a fináncok, és adóvégrehajtók, az izzadó nagy érdemű közönség szíves közreműködésével. (Színlapok és új adókönyvecskék a helyszínen árusítatnak.) Záradék után zártkörű alkoholelles kongresszus. Előadó: Kovács Dezső vendéglős, aki »le az alkohollal« című socialis művét fogja ismertetni. Egy ismeretlen tűzoltó aki halálos ellessége a tűznek és viznek szónoklatot tart a víz romboló erejéről. Legvégül: általános kibékülés, testvéri ölekezés, tánc, barátkozás, a politikai és társadalmi válaszalaknak összeomlása, öröm, jólét és másnap kedves visszaemlékezés és kijózanodás. Kedves Publikum! Mindez csak elegendő azért a csekély pénzü belépőjegyekért a miért boldog-boldogtalan nem fizet többet 1 koronánál és csak akkor éri nagyobb büntetés ha családjá van, mert akkor megérdemli, hogy mindegyik családtágerért külön-külön 1 koronát fizessen! A program többi része titok, azt majd élőszóval a fülebe sugja a nagy é. közönségnek: a zentai önkéntes tűzoltó testület Vigalmi bizottsága.

A bácsalmási uri casinó estélye minden tekintetben jól sikerült. A válogatott közönség a reggeli óráig a legjobb kedélyhangulatban maradt együtt. Jelen voltak: Asszonyok: Egger Jánosné (Kunbaja), Rosenberg Emilné, Rosenberg Józsefné, Beck Sándorné (Szabadka), öz. Fleckenstein Jánosné, Kamarás Imréné, Kolinek Béláné, Mucsy Národné, Molnár Józsefné, Piukovits Antalné (Mátételke), Szommer Józsefné, Scherk Béláné, Scherk Zoltánné, Sabjányi Károlyné (Tinójárás), Tessényi Józsefné, (Fajs), Hirthé (Szabadka).

Leányok: Arnold Sárika, Beck Flóra (Szabadka), Glück Leona, Hirth Jolánka (Szabadka), Hampf Elza, Kaufmann Lilike (Szabadka), Mátyus Ilonka (Kishegyes), Pogány Ilonka, Polgár Kamilla, Piukovits Teréz (Mátételke), Spielvogel Gizike, Sabjányi Mariska (Tinójárás) Tessényi Mariska (Fajs).
Az adai iparos olvasóegylet február 22-én táncal egybekötött műkedvelői előadást rendez. Színe kerülnek. *Házasság gőzerővel* és *Kox és Box* című vígjátékok.

Az ujvidéki Tabitha-nőegylet kitűnően sikerült jelmez estélyt rendezett Az előkelő közönség a hajnali óráig a legjobb hangulatban maradt együtt.

A szabadkai Dalegesület e hó 22-én nagyszabásu jelmezestélyt rendez.

A titeli róm. kath. kör e hó 14-én saját helyiségében kitűnően sikerült táncestélyt rendezett. A nagytársaság a hajnali óráig maradt együtt.

A vasutasszövetség ujvidéki kerülete minden tekintetben jól sikerült műkedvelői és táncestélyt rendezett e hó 6-án. A jövedelem meghaladta a 400 koronát.

A kulai tözoltóegylet a napokban táncestélyt rendezett, mely fényesen sikerült. Dr. Ormay főparancsnok és rendezőtársai hetekig tartott fáradhatatlan ügybuzgóságot fejtett a siker érdekében.

A cservenkai szegénygyermekeket segélyező egyesület e hó 6-án minden tekintetben jól sikerült estélyt rendezett, mely 60 koronát juttatott a szegény gyermekeknek.

KÖZGAZDASÁG.

Patkolási tanfolyam Zomborban. A földmivelésügyi miniszter Zomborban folyó évi február 21-től augusztus 22-ig terjedő időben lópatkolási tanfolyamot rendeztet, melynek felügyeletével és vezetésével Tátray János budapesti állategészségügyi felügyelőt bízta meg.

Járványos állapotbetegségek Bácsme gyében. Megyénkben eme helyeken állapították meg a járványos állapotbetegségeket: Palánkán és Kishegyesen lépfenét, Regöczen és Torzsán veszettseget; Adán takonykört; Mélykuton rühkört; Bácsordason, Topolyán, Moholon és Sajkásgyörgyén sertésorbáncot; Mátételkén, Ujverbáson, Paragon, Adán és Sajkásgyörgyén sertésvész.

Mévizsgálat Titelen. A titeli járásban f. hó 15—18-ig tartják meg Szemző János főszolgabíró elnöklésével, Szelling Antal járási m. kir. állatorvos mint szakértő és Perkóvácz Ferenc bizottsági tag közreműködése mellett a tavaszi apaállat-vizsgálatot.

A topolyai gazdakör, mint a megyei gazd. egyesület fiókja a napokban alakult meg. Előnként Tóth Isaszegi Istvánt választották meg.

A dunacsébi gazdakör a napokban tartott közgyűlésén Szalay Dezső jegyzőt díszelőnké választotta meg.

A tej nyúlóssága. A tej nyálkássága, nyúlóssága olyan hiba, amely értékteleníti a tejet. Az ilyen tejből nyert vaj rossz minőségű, vajkihasználása is tökéletlen. Ezt a hibát bizonyos gombafajok idézik elő és azt tapasztalták, hogy a tej mindig megnyálkásodik, ha a tehének bizonyos takarmányhelyen legelnek, míg az a hiba eltűnik, ha a tehének takarmányukat más helyről szedik. A tehenészetek szempontjából ez a hiba annál inkább latba esik, mert átvihető, azaz a hibás tej megfertőzi az egészségeset is. Azért a tejnek a tehenészetekbe szállításánál nagyon kell vigyázni arra, hogy ez a hiba ne hurcoltasék. Ha azonban a fertőzés megtörtént, akkor alapos fertőtlenítést kell végezni, amely abból áll, hogy az összes helyiségeket ismételtlen kénezzük és a tehenészetben használt összes edényeket és eszközöket folyékony kettedkénsavas méz alkalmazásával alaposan megtisztítjuk.

Szerkesztői üzenetek.

M. A., Nacsbaracska. A tavalyi szerint intéztük el. Községi elüljáróság, Bácsufalu. Intézkedtünk, hogy a hiba forrását kiderítsük.

V. K., Tiszakálmánfalva. A mentséget el kell fogadnunk. Köszönet.

Dentist. Nem közölhetjük. Reklamize van.

St. B—a. Köszönettel vesszük. Dr. T-hez tettük át.

J. Gy., Baja. Már két ízben is irtnk ebben az ügyben, de érdemleges elintézés nem nyert. Ugylátszik, azért, mert a szakelőadó más irányban van elfoglalva.

R. T., Budapest. Már visszajött.

Dr. H. Gy.-né, Bács. Soronkívül adjuk közre.

E. K., Vajszka. A jelzett címre elküldjük.

R. Gy., Kula. A kiigazítás iránt intézkedtünk.

M. R. J., Bezdán. Mindkettőt egymásután adjuk le. Az intézkedést figyelembe vettük.

Levelező, Baja. Postára tettük. Természetes, hogy nem jár érettük semmi.

J. D., Óbecse. A bács megyei Hodságon és Petrőcön kívül nincs más az országban.

M. Hegyes, Magyarkanizsa. Pontos címét kérjük; irni akarunk.

Variáció. Semmi szín alatt.

Többeknek, Bácsalmás. Névtelen levelet se mi, se lapunk vezére figyelembe nem vehet. Aki abban sértő tendenciát vél fölfedezni, az nem tudja a dolgot megítélni.

„Sírni tudnék.“ Bizony, az ilyen vers hatása alatt sirhat is.

R. K. Cs. Olyan nevű ügyvéd nincsen Zomborban.

M. L., Bátormonostor. Keresni fogjuk, s ha megtaláljuk, nyomban elküldjük.

Dr. H. J., Budapest, Kertész-utca. A jövő számban.

A bácsalmási járás főszoigabirájától.

640/1909. szám.

Pályázati hirdetmény.

A bácsalmási járáshoz tartozó **Katymár** községben lemondás folytán megüresedett és évi 800 K-val javadalmazott **községi irnoki állásra** pályázatot hirdetek és felhívom a pályázni óhajtokat, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényeiket hivatalomban legkésőbb folyó évi **február hó 28-ig** adják be.

Bácsalmás, 1909. évi február hó 8-án.

Koller Oszkár
főszoigabiró.

2522/1909 sz.

Mozsor községétől.

Árlejtési hirdetmény.

Mellyel **Mozsor** község előljárósága ezenel közhírré teszi, hogy a községi képviselőtestület által 65/908 sz. a. hozott és a törvényhatósági bizottság részéről 24521/1970 ex 1908. sz. véghatározatával jóváhagyott véghatározat alapján a

község ház és jegyzői lakás kijavítási munkára

az árlejtést az alábbi részletes szerint 1909 évi február hó 27-én délelőtt 10 órakor a község házában nyilvánosan megtartja és pedig:

1. Kőműves munkára előírányzott összeg 2065 korona 86 fillér.
2. Szobafestő munkára előírányzott összeg 720 korona.
3. Mázoló munkára előírányzott összeg 520 korona.

Ezen munkára az árlejtés külön-külön fog megtartatni, de azon esetben, ha mindegyik munkára külön vállalkozó nem jelentkezik, a munka együttesen is fog vállalatba adatni.

Az árlejtések kötelesek az árlejtés előtt, minden munkára nézve a saját avagy a munkavezetője ipari képesítésének igazolása mellett, az előírányzott összeg 10%-kát bánompénzül a községi pénztárnál letenni.

A község fentartja magának a jogot, hogy az árlejtések között, az árnak tekintetbe vétele nélkül, szabadon választhasson.

A költségvetés a község házában a hivatalos órák alatt mindenkor megtekinthető.

Mozsor, 1909. évi február hó 14-én.

Eremics Milán
jegyző.

Rada Nikoltty
esküdt, bíró h.

A bácsalmási járás főszolgabírájától.

756/1909. szám.

Pályázati hirdetmény.

Jánoshalma községben elhalálozás folytán megüresedett

községi irnoki állásra

ezennel pályázatot hirdetek és felhívom a pályázni óhajtókat, hogy szabályszerűen felszerelt pályázati kérvényeiket hivatalomban folyó évi március hó 7-ig nyujtsák be.

Ezen állás javadalmazása a következő:

1. Évi 800 korona készpénz fizetés.
2. Évenként négy öl tűzifa, melyet az előjáróság ingyen köteles házhoz szállítani.
3. Az ital és fogyasztási adónak a község által történő egyezségi megváltása esetén 50 korona kezelési díj.

Bácsalmás, 1909. évi február hó 13-án.

Koller Oszkár,
főszolgabíró.

A bácsalmási járás főszolgabírájától.

799/1909. szám.

Pályázati hirdetmény.

Mélykut községben lemondás folytán megürült és évi 857 korona fizetéssel javadalmazott

községi II. segédjegyzői

állásra ezennel pályázatot hirdetek és felhívom a pályázni óhajtókat, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényeiket hivatalomban folyó évi március hó 7-ig nyujtsák be.

Bácsalmás, 1909. február hó 13-án.

Koller Oszkár,
főszolgabíró.

Pályázati hirdetmény.

Katymár község jegyzői irodájában egy a jegyzői teendőkből, — az

adóügyi munkálatokban
teljesen jártas egyén

4 korona napidíj mellett hosszabb időre, mint kisegítő alkalmazást nyerhet.

Német és bunyevác nyelv tudása előnyt biztosít.

Az alkalmazott megfelelés esetén egy üresedésben levő irnoki állásra is számíthat, melyre a járási főszolgabíró ur külön pályázatot hirdetett.

Okmányolt kérvények folyó évi **március hó 1-ig** alulírott községi jegyzőnél nyujtandók be.

Antunits József
jegyző.

2—1

309. sz./kig. 1909.

Pályázati hirdetmény.

Dunagárdony községben ujonnan rendszeresített

végrehajtói állásra

pályázatot hirdetek s felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényeiket hozzám folyó évi **március hó 5-ig** annál is inkább nyujtsák be, mert a később érkezők figyelembe vételét nem fogom.

Az állás évi javadalmazása 480 korona készpénz.

Titel, 1909. évi február hó 8-án.

Szemző János
főszolgabíró.

3—1

Birtokeladás

Szlavoniában, a **Nasice — Baranya-szentlőrinci** vasutvonal mentén, az állomástól 5 kilométernyire

1041 katasztrális hold terjedelmű teljesen sík fekvésű frissen irtott kitünő minőségű

birtok, melyből 700 kat. hold szántó, a többi rét és legelő

kedvező fizetési feltételek mellett, esetleg azonnali átvételre eladó.

Közelebbi felvilágosítással szívesen szolgál **Villmann, Vámosi és Társai**
3—2 **Cacinci,** (Szlavonia).

Rác György

Jolánföldi szőlőtelepe és kertészete Kulán

eladásra ajánlja **leszállított árak** mellett hazai gyökeres és sima szőlőveszőit, kiváló bor és csemegefajokban, amerikai Riparia, Portalis és Ruprestis Montikola gyökeres és sima vesszőit és direkt termő Othello szőlőveszőit, és sima zöldajtványait. 9—2

Azután **kitünő fajokban** őszibarack, kajszin, körte és almafákat.

Végre az **előzővények legjele- sebbjét** egy, kettő és három éves **Maclura Aurentiákat** és kettő és három éves Gleditsiát.

Kívánatra árjegyzéket küldünk.

„Blickensderfer“ eredeti amerikai

írógép

azonnal látható irással.

Tiszta acélszerkezet. Gyönyörű szép irással. — Az írógépek legolcsóbbja.

Ara teljes felszereléssel csak 300 korona.

Írógép kellek a legolcsóbb árakban szállítanak.

Részletfizetésre is adatik.

— Sokszorosításra is alkalmas. —

Állandó képviselő:

Ezer Antal
Apatin

Járási Általános Takarékpénztár.

26—12

Aki szereti a gyomrát és egészségét,

igyék **Mátyás király** asztalán is felszolgált valódi

Rácürmöst,

melyet olcsóságánál fogva mindenki beszerezhet 10—9

Sztankovits Lázár

bor- és szesznagykereskedőtől, **Sztapár** (Bács-Bodrog m.)

Két pezsgős üveg ára **3 korona.**
Két kisebb üveg ára **2 korona.**

Bérmentve szállítva bárhova.

Bácsmegye földrajza

Az elemi iskolai tanhatóságok, tantestületek, a tanító és könyvkereskedő urak figyelmét különösen felhívjuk az alábbi hirdetésünkre.

Felhívom a t. tanhatóságok és kartársaim figyelmét a **Bács Bodrog vármegyei elemi népiskolák III. osztálya számára, az új utasítás alapján irt**

földrajzomra,

melyet a nagym. Miniszter ur f. évi 54794. szám alatt engedélyezett. Felhívásomat azzal teszem közzé, hogy **ez az egyetlen engedélyezett földrajz,** mit t. kartársaim segédkönyvül használhatnak. Szíves jóindulatukba ajánlom sok fáradsággal és költséggel kiállított tankönyvecskémet, melylyel legelső sorban is kartársaimon, illetve tanügyünkön kívántam segíteni.

Könyvem pazar kiállítású, 24 képpel van diszítve és nyomása tiszta. Egyszóval: külsőleg is a legjobb benyomást teszi a szemlélőre.

Ára a térképpel együtt 60 fillér. A megrendeléseket gyorsan és pontosan fogom eszközölni.

Mezei Mihály községi tanító **Zenta.**

Meghívó.**A Délvidéki Közgazdasági Bank Részvénytársaság igazgatósága**

1909. évi február hó 27-én szombaton délután
3 órakor az intézet tanácstermében tartandó

XVII. rendes közgyűlésére

a t. részvényeseket tisztelettel meghívja.

A közgyűlés tárgyai:

1908. üzleti évről szóló igazgatósági és felügyelő-bizottsági jelentés.
- A zárszámadosok előterjesztése, a mérleg, veszteség- és nyereség-számla megállapítása, valamint határozathozatal a nyereség felosztása iránt.
- Az igazgatóság és a felügyelő-bizottság részére a felmentvény megadása.
- Az alapszabályok 12., 22., 23., 25. szakaszainak megváltoztatása.

- Az alapszabályok 21. pontja értelmében 3 igazgatósági tag megválasztása.
- Az alapszabályok 29. §-a értelmében kilépés folytán megüresedett 11 választmányi tag megválasztása.
- A felügyelő bizottság megválasztása 3 évre.
- A közgyűlési jegyzőkönyvet hitelesítő két részvényes megjelölése.
- Netáni indítványok. (Az alapszabályok 15. §-a értelmében.)

Azön t. részvényesek, kik a közgyűlésen résztvenni s szavazati jogukat személyesen vagy meghatalmazott által gyakorolni óhajtják, szíveskedjenek részvényeiket az alapszabályok 10. §-a értelmében az intézet pénztáránál, a Magyar Általános Takarékpénztár Részvénytársaságnál Budapesten, a Wechselstubten Actien-Gesellschaft »Mercur«-nál Bécsben és a Délmagyarországi »Mercur« váltóüzlet részvénytársaságnál helyben **három nappal** a közgyűlés előtt letétbe helyezni; a letett részvényekről kiadott elismervény a közgyűlésen való részvételre igazoló jegyül szolgál.

Az igazgatóság.

Vagyon		Mérleg-számla.						Teher					
	korona	f.	korona	f.	korona	f.		korona	f.	korona	f.	korona	f.
Pénzkészlet					300938	30	Részvénytőke :			3000000	—		
Váltók			8638545	60			Tartaléktőke :			1600000	—		
Jelzálogilag biztosított váltók			3038859	80	11677405	40	Értékpapír árf. ingad. alap			50000	—		
Jelzálog kölcsönök					13804998	95	Nyugdíjalap			77022	23		
Előlegek értékpapírokra					1324612	09	Betétek :			6549551	64		
Kötvények kezesség mellett					24895	—	Hitelezők folyószámlán			2357434	27		
Adósok :							Jelzálog kölcsönökből visszatartott összegek			369697	14		
folyószámlán jelzálog fedezettel			1317514	52			Visszleszámított váltók			5477893	76		
folyószámlán fedezettel			1290720	63			Engedményezett jelzálog kölcsönök			12935039	04		
társasszámlán értékpapír fedezettel			358000	—	2966235	15	Fel nem vett osztalék			1843	—		
Lebonyolítás alatt álló jelz. kölcsönök					296253	73	Átmeneti kamatok			215124	97	32633606	05
Értékpapír tárca :					1796328	80	Tiszta nyeresemény						
értékpapírok és függő kamataik							áthozat 1907. évről	20000	—				
Ingatlan :							folyó évi nyeresemény	423630	90			443630	90
részesedésünk a parcellázás alatt levő kisszállási ingatlanban	865005	35											
levonva az ezen ingatlant terhelő amortizációs kölcsönt	541484	06	323521	29									
ház a Kossuth utcában	245030	42			581551	71							
telek a szegedi szőlőben	13000	—	258030	42									
Berendezés, safedeposit és pénzszekrények					31000	—							
Hátralékos kamatok :													
törlesztéses és egyéb jelzálog kölcsönök			111512	19									
váltók után			15412	40	126924	59							
Átmeneti tételek :													
engedm. jelz. kölcs. előre fizetett kamata			116029	23									
visszleszámított váltók előre fizetett kamata			30064	—	146093	23							
					33077236	95						33077236	95

Veszteség**Veszteség-nyereség számla.****Nyereség**

	korona	f.	korona	f.	korona	f.		korona	f.	korona	f.	korona	f.
Kamatok :							Nyereségáthozat 1907. évről			20000	—		
betétek után			190171	40			Kamatok :						
viszleszámítás után			292139	—			leszámított váltók után			667873	58		
engedm. jelzálog kölcsönök után			625385	23	1107695	63	jelzálog kölcsönök után			745451	58		
Adók :							folyószámlák, értékpapír előlegek és egyéb kölcsönök után			133414	89		
állami és egyéb adók			55911	45			értékpapír kamatok			109624	49	1656364	54
tőkekamatadó			19017	14	74928	59	Jutalékok, biztosítási és egyéb üzletek eredménye					62263	01
Költségek :							Ingatlan jövedelem					13178	74
tiszti fizetések, házbér, nyomtatványok, jótékonycélu adományok és egyéb költségek					121275	77							
Értékpapírvesztesség					485	10							
Leírások :													
felszerelésből					3790	30							
Tiszta nyeresemény					443630	90							
					1751806	29						1751806	29

„BÁCSMEGYE“

Lapvezér:

Latinovits Pál,

Bács-Bodrogvármegye ny. főispánja.

Felelős szerkesztő:

Pető Lajos.

A. B Á C S M E G Y E

a 750.000 lelket számláló Bács-Bodrogvármegye legelterjedtebb lapja. Előfizetői a megyei előkelő társadalom vezető tagjainak sorából kerülnek ki s így

hirdetések közlésére a legalkalmasabb sajtóorgánium.

A hirdetni kívánóknak készséggel mutatjuk meg előfizetőink hitelesített névjegyzékét.

Hirdetéseket, csakis szolid, megbízható cégektől fogadunk el.

A. B Á C S M E G Y E,

pártoktól és egyénektől teljesen független ujság s így hatalmi irányítástól, káros befolyástól menten, bátran és elszántan küzd mindama megyei közjavakért, melyek a nép politikai, társadalmi és gazdasági érdekeinek előmozdítását célozzák.

A. B Á C S M E G Y E

vezércikkeit, irodalmi és egyéb közleményeit a lapvezéren és szerkesztőn kívül a megye legjobb tollú, kipróbált írói szolgáltatják.

A B Á C S M E G Y É-

nek, a megye minden községében állandó, **rendes tudósítója** van s így minden eseményről hű, megbízható és kimerítő tudósítást közöl.

Mutatványszámot mindenki-
nek 4 hétig ingyen küldünk.

A. B Á C S M E G Y E

szerkesztősége és kiadóhivatala
BUDAPEST, Teréz-körut 2. szám
alatt van.

HIVATALOS

bélyegzőket, pecsétnyomókat, keletbélyegzőt, számzógepeket és minden e szakba vágó munkát a legjutányosabban készít az

Első magyar ruggyanta
bélyegzőgyár és intézet:

GEDULDIGER HUGÓ

vésnök

BUDAPEST,

VI. ker., Váci-körut 17. sz.

A Bácsmegyei Gazdaszövetség szállítója.

Árjegyzék kívánatra ingyen.

Freystädtler Flóra
emlékiratai!

Életem

Szerelmeim

Szenvedéseim

Irta: Bárá Splénné Freystädtler
Flóra.

Az ismert budapesti milliósosledny megragadó közvetlenséggel írta meg élettörténetét. Ez a könyv meghatározó válla nása egy lángoló szenvedélyű asszonynak, de kiálló vád is társadalmunk legelőkelőbbjei ellen, kik e szenvedélyt kihasználva, a néhány év előtt milliókát bíró nőt a züllés útjára kergették.

A szerző arcképével díszített kötetet 2 K-ért küldi a

Kereskedelmi Reklámvállalat,

Budapest, VII., Kertész-utca 27. sz.

Utánvétellel 2 korona 50 fillér.

Kezelés előtt!

Kiefer János

fogtechnikus Apatin.

Készít: műfogakat kautsukban úgy mint aranyban.

Speciálitás: Hidmunka aranykoronákra erősítve.

Kezelés után!

MÁRTON ISTVÁN

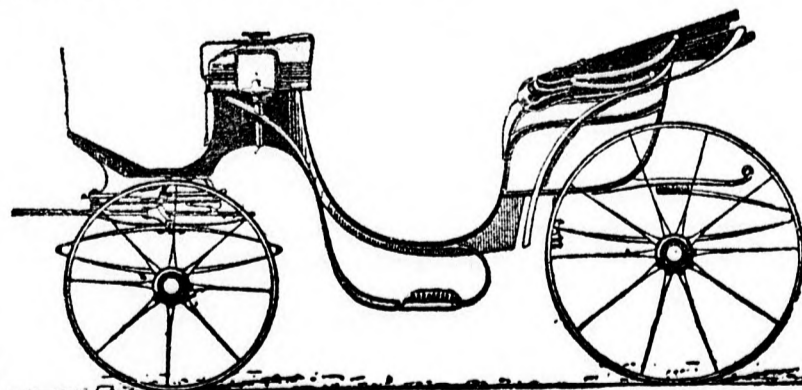
első alföldi tekeasztal-gyártó
ipartelep

SZEGED,

Boldogasszony-sugárut 58. szám.

Legújabb szerkezetű fordítható **tekeasztalok** jótállás és kedvező fizetési feltételek mellett. Régi tekeasztalok becserélése méltányos áron. Teljes kávéházi berendezések, tekeasztalok átvonása és javítása. Raktáron tart **dákókat** és mindenféle kávéházi felszerelések.

Rajzok és költségvetések ingyen.

kocsigyártó és lópatkoló műhelyt

nyitottam. Vagyok bátor a t. c. közönség becses figyelmét felhívni, hogy ezelőtt Budapesten mint Bihari J. és testvére kocsigyártó cég társtulajdonosa 17 éven át önállóan működtem és készítményeink az 1896. évi országos kiállításon ki lettek tüntetve.

Az 1885. évben a Budapesti Állatorvosi főiskolában a **patkolási** különösen ajánlom saját gyártmányu **gummi kerekeimet.**

Mindezek előrebocsájtása azon reményre jogosít, hogy e téren úgy a szakértelem, mint külsinra, a legmagasabb igényeknek megfelelni képes vagyok.

Régi kocsikat ujakra becserelek.

Képes árjegyzék ingyen.

Átalakításokat jutányosan készítek.